

Тестирање за хепатитис Ц вирус

Што е хепатитис Ц?

Хепатитис Ц е заразна болест на црниот дроб која е резултат на инфекција со хепатитис Ц вирусот (HCV). При инфекција, најпрво се јавува акутна форма која варира во поглед на симптомите од многу блага болест без или со неколку симптоми до сериозна состојба која бара болничка интервенција. Акутниот хепатит Ц е краткотрајна фаза (6 месеци) од болеста. Кај 75%–85% од инфицираните луѓе акутната инфекција прогрдира во хронична инфекција. Но кај 15%–25% од инфицираните луѓе, вирусот спонтано исчезнува без никаков третман. Хроничниот хепатит Ц претставува долготрајна болест. Со тек на времето, таа може да доведе до сериозни проблеми со црниот дроб како оштетување, цироза, откажување на функцијата и канцер.

Типови на хепатитис Ц вирус

Според сегашната поделба, постојат 6 различни генотипови на хепатитис Ц вирусот означени со броеви 1-6 и голем број на суб-генотипови (означени со букви а, b, с...). Во РМ досега се детектирани генотиповите 1, 2 и 3. Познавањето на генотипот кај инфицираната индивидуа е од големо значење затоа што генотипот го одредува одговорот кон терапијата. Воедно можна е инфекција и со повеќе од еден генотип на вирусот.

Како се пренесува хепатитис Ц вирусот?

Главен извор на зараза е крв од инфицирана личност. Најчесто вирусот се пренесува со користење на инфицирани игли или друга опрема при користење дрога, преку користење на заеднички прибор за лична хигиена (бричалка, четка за заби) со инфицирана личност или преку контакт со предмети контаминирани со инфицирана крв. Мал ризик за пренос постои при реупотребување на опремата за тетовирање, боди пиерсинг и акупунктура, како и за пренос на вирусот од мајка на бебе или преку сексуален контакт. Вирусот не се пренесува преку нормални социјални контакти, како држење за рака, гушкање и користење на ист прибор за јадење со инфицирана личност.

Материјал за тестирање

Примероци од полна крв во епрувети без антикоагуланс EDTA

Кои се симптоми на HCV инфекција?

Голем број на луѓе со хепатитис Ц воопшто немаат симптоми. Но, доколку се појават, симптомите се јавуваат после 7-8 недели од инфицирањето и вклучуваат: умор, слаба концентрација, слаба меморија, болки во мускулите и зглобовите, повраќање и општа лоша здравствена состојба. Кај некои луѓе, симптомите се должат на воспалителната состојба на црниот дроб и вклучуваат чувство на изнемоштеност, губиток на апетит, нетолерантност спрема алкохол, болки во пределот на црниот дроб, жолтица и депресија.

Кој треба да се тестира?

Следните групи треба да се тестираат за присуство на HCV:

- Индивидуи кои делеле опрема за инјектирање на дрога
- Пациенти кои имаат покачени параметри асоцирани со црниот дроб
- Луѓе кои имаат/имале HCV-позитивен сексуален партнер
- Пациенти на хемодијализа
- Здравствени работници кои практикуваат зафати при кои е можен контакт со инфицирана крв (хирурзи, медицински сестри...)

Како се дијагностицира HCV?

HCV се дијагностицира преку два типа на тестирање. Првиот тип базира на детекција на **антитела кон HCV**. Позитивниот резултат со овој вид на тест значи дека индивидуата во некој период дошла во контакт со вирусот. Овој тест останува позитивен кај пациентите кај кои вирусот е отстранет со терапија или спонтано исчезнал. Вториот тип на тест го детектира генетскиот материјал на вирусот и базира на **RT-PCR тест**. Со овој тип на тестирање се открива активната инфекција, т.е. присуството на вирусот во организмот. Постојат неколку варијации на овој тест со кој се открива присуството на вирусот и/или бројот на вирусни честички во крвта како и тестови за утврдување на генотипот на вирусот.

Дијагнозата на HCV во ИЦГИБ

Дијагнозата на HCV во ИЦГИБ се изведува со две анализи: **HCV RNA детекција и квантификација** со real-time RT-PCR (долен лимит на детекција 112 IU/ml); **HCV RNA генотипизација** со тип-специфичен флуоресцентен RT-PCR (Долен лимит на детекција 600 ± 278 IU/ml (mean ± SD)).

Анализи за HCV во ИЦГИБ

Анализи за HCV во ИЦГИБ	Цена (МКД)
Real time RT-PCR HCV детекција и квантификација	4300
RT-PCR HCV генотипизација (генотипови 1-4)	5500

Литература

1. Davalieva K, Kiprijanovska S and Plaseska-Karanfilska D. (2014) Fast, reliable and low cost user-developed protocol for detection, quantification and genotyping of hepatitis C virus. Journal of Virological Methods, 196: 104-112.
2. Kiprijanovska S, Davalieva K, Noveski P, Sukarova-Stefanovska E and Plaseska-Karanfilska D. (2013) Prevalence of Hepatitis C Virus genotypes in risk groups in the Republic of Macedonia: A five years survey. Journal of Medical Virology, 85: 2072–2078.
3. Kiprijanovska S, Sukarova-Stefanovska E, Novevski P, Chalovska V, Polenakovic M and Plaseska-Karanfilska D. (2012) Study of the hepatitis C virus in the Republic of Macedonia. BJMG. 15: 67-69.